

Factsheet Bepaling PIAMV-status via een opplantmonster

Deze factsheet geeft achtergrondinformatie over het doel, de informatiewaarde en de werkwijze van een opplantmonster voor de diverse schakels in de keten.

In alle schakels van de keten zijn er risico's op infectie en verspreiding van PIAMV (zie figuur 1, volgende bladzijde). De ELISA bladtoets tijdens de teelt en de PCR schubtoets geven belangrijke informatie (zie ook factsheet "toetsen op PIAMV"). Het resultaat van beide toetsen is echter een **momentopname** in het productieproces. Met behulp van een **opplantmonster** kan het **meest werkelijke percentage PIAMV** in een partij worden bepaald. Alle virusinfecties die tijdens teelt en verwerking zijn opgetreden, hebben zich dan voldoende in de plant kunnen ontwikkelen en zijn dan aantoonbaar. Een opplantmonster kan door een correspondent van het Scheidsgerecht van de Bloembollenhandel worden uitgevoerd, maar u kunt dit ook zelf doen. Deze factsheet geeft aanwijzingen die belangrijk zijn wanneer u zelf in eigen beheer een opplantmonster wilt uitvoeren.

Schakel in de keten	Doel van opplantmonster
Teelt & verwerking	<ul style="list-style-type: none"> • Selectie virusvrij vermeerderingsmateriaal (1) • Backup-monster voor bepaling kwaliteit bij afleveren (2)
Spoel & Inpakbedrijven	<ul style="list-style-type: none"> • Backup-monster voor bepaling kwaliteit bij afleveren (2)
Export	<ul style="list-style-type: none"> • Backup-monster voor bepaling kwaliteit bij afleveren (2) • Voorspellende waarde broei (3)
Broei	<ul style="list-style-type: none"> • Voorspellende waarde broei (3)

Werkwijze Opplantmonster voor bepaling van PIAMV-status

(1) Selectie virusvrij vermeerderingsmateriaal

Een representatief monster (bijv. 240 bollen) wordt aansluitend op de minimale koude-periode in een kas afgebroeid in schone kisten, in verse potgrond, los van de ondergrond. Een ELISA bladtoets van het opplantmonster geeft tien weken na opkomst de meest betrouwbare informatie over eventuele virusinfecties.

(2) Backup-monster voor bepaling kwaliteit bij afleveren

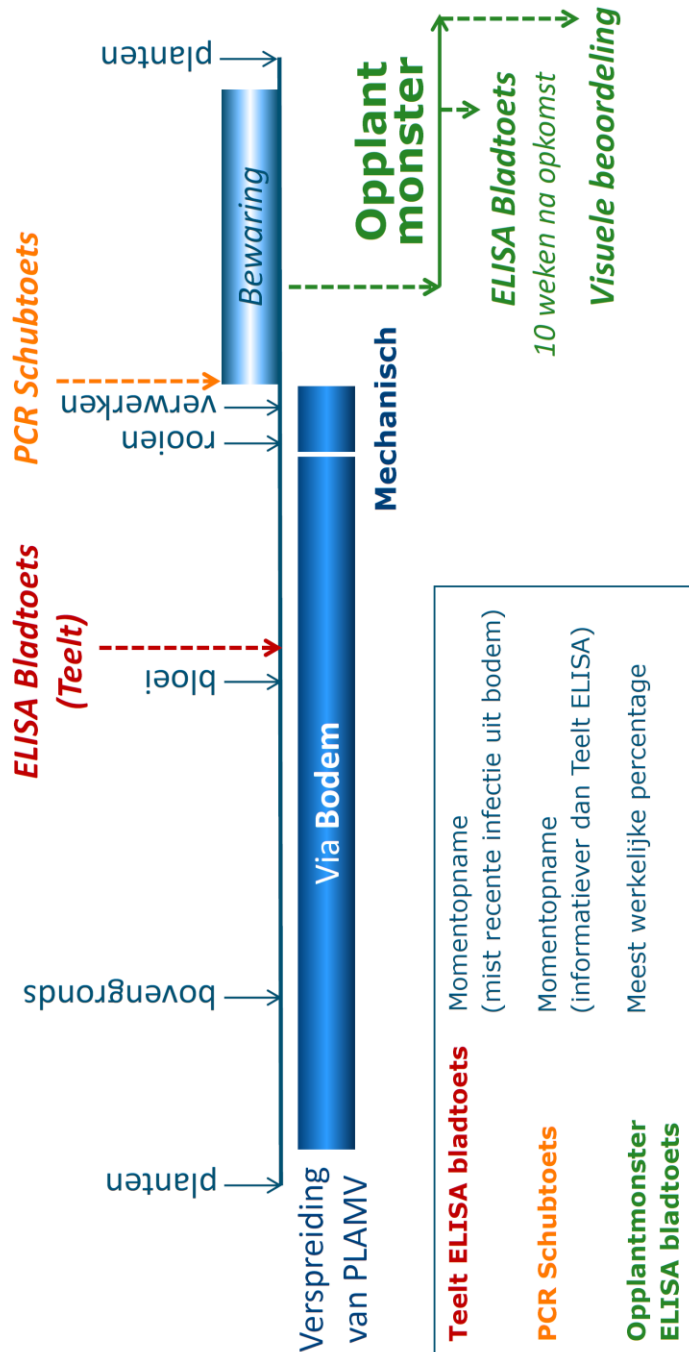
Op het moment van fysiek verwisselen van partij-eigenaar wordt er een representatief backup-monster genomen (bijv. 240 bollen). Dit backup-monster wordt op reguliere wijze koel of ingevroren bewaard. Belangrijk: na het apart zetten van dit backup-monster worden er geen andere risicovolle handelingen meer met deze bollen uitgevoerd. Na opplant van het backup-monster kan bepaald worden of een onverwachte PIAMV-infectie reeds ontstaan was voorafgaand aan de aflevering van de partij.

Het backup-monster wordt opgeplant voor afbroei in een kas (in schone kisten, in verse potgrond, teelt los van de ondergrond). Deze opplant kan al plaatsvinden aansluitend op de minimale koude-periode. Tien weken na opkomst is met behulp van een bladtoets (ELISA) het werkelijke percentage PIAMV betrouwbaar te bepalen.

(3) Voorspellende waarde broei

Een representatief monster (bijv. 240 bollen) wordt aansluitend op de minimale koude-periode in een kas afgebroeid in schone kisten, in verse potgrond, los van de ondergrond. Eventuele spoel-, inpak- of ontsmettingswerkzaamheden moeten voorafgaand aan het nemen van het monster zijn uitgevoerd. De broeiomstandigheden dienen zo veel mogelijk gelijk te zijn aan de omstandigheden waarin de leliepartij later commercieel wordt afgebroeid. Een ELISA bladtoets van het opplantmonster geeft tien

weken na opkomst informatie over virusinfecties die tot potentiële schade kunnen leiden. Visuele beoordeling van het broeiproduct geeft informatie over de broeikwaliteit, ook met betrekking tot andere zichtbare virusinfecties.

Figuur 1. In alle schakels van de keten zijn er risico's op infectie en verspreiding van PLAMV. De ELISA-bladtoets tijdens de teelt en de PCR schubtoets geven belangrijke informatie (zie ook facisheet "Toetsen op PLAMV"). Het resultaat van beide toetsen is echter een **momentopname** in het productieproces. Met behulp van een **opplantmonster** kan het **meest werkelijke percentage PLAMV** in een partij worden bepaald. Hou er rekening mee dat in de overgangssituatie naar een systeem aanpak voor virusvrije teelt en verwerking onverwachte toetsuitslagen kunnen optreden. Het structureel gebruik maken van toetsresultaten door de jaren heen geeft uiteindelijk het beste inzicht in het effect van de virus inperkende maatregelen die genomen zijn.